Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamus teemal „Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv tööandjapensioni kogumisasutuste tegevuse ja järelevalve kohta”

COM(2014) 167 final – 2014/0091 (COD)

(2014/C 451/18)

Raportöör: **Krzysztof PATER**

Kaasraportöör: **Petru Sorin DANDEA**

14. aprillil 2014 otsustas Euroopa Parlament ja 12. juunil 2014 otsustas nõukogu vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 304 konsulteerida Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteega järgmises küsimuses:

„Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv tööandjapensioni kogumisasutuste tegevuse ja järelevalve kohta (uuesti sõnastatud)”

COM(2014) 167 final – 2014/0091 (COD).

Asjaomase töö ettevalmistamise eest vastutav tööhõive, sotsiaalküsimuste ja kodakondsuse sektsioon võttis arvamuse vastu 20. juunil 2014.

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee võttis täiskogu 500. istungjärgul 9.–10. juulil 2014 (10. juuli istungil) ühehäälselt vastu järgmise arvamuse.

1. **Järeldused ja soovitused**

1.1 Võttes arvesse vajadust tööandjapensionide kiirema edasiarendamise järele ELi liikmesriikide pensionisüsteemide osana, toetab komitee suuremat osa ettepanekutest, mille Euroopa Komisjon on esitanud dokumentides tööandjapensioni kogumisasutuste direktiivi (IORP II) eelnõu kohta.

1.2 Komitee on rahul, et enamikku tema arvamuses valge raamatu „Piisava, kindla ja jätkusuutliku pensioni tagamise tegevuskava” ([1]) kohta esitatud soovitustest on komisjoni ettepanekus arvesse võetud ([2]).

1.3 Arvestades vajadust pensioni kogumise täiendavate – nii kollektiivsete kui ka individuaalsete – vormide järele ja eriti arvestades prognoositavalt madalamaid riiklikke pensione, rõhutab komitee, et tööandjapensioni skeemidel, mis loodi sotsiaalpartnerite otsuste tulemusel, võib olla väga tähtis roll töötajatele täiendava pensioni tagamisel.

1.4 Siiski on komiteel kahtlusi seoses kavandatava direktiivi mõnede sätetega.

1.4.1 Komitee ei ole nõus lähenemisviisiga, mille kohaselt käsitatakse tööandjapensioni kogumisasutusi puhtalt finantsturu asutustena, kuna selles ei võeta arvesse ega tunnusta nende eriolukorda. Tööandjapensioni kogumisasutused on asutused, mis täidavad olulist sotsiaalset ülesannet. Neil on suur vastutus tööandjapensioni eest ja neist on saanud vältimatult vajalik täiendus riiklikele pensionisüsteemidele. Kavandatavas direktiivis tuleb arvesse võtta sotsiaalpartnerite esmatähtsat rolli programmide käivitamisel ja haldamisel ning tõsiasja, et nende tegevuse aluspõhimõtted peavad peegeldama riiklikku sotsiaalkindlustus- ja tööõigust.

1.4.2 Universaalne lähenemisviis ei sobi komisjoni eesmärkide saavutamiseks, kuna üksikute liikmesriikide pensioniskeemide ja tööandjapensioni skeemide vahel esineb palju põhimõttelisi erinevusi, mis avaldab märkimisväärset mõju nende pensioniskeemidega hõlmatud isikute ja hüvitisesaajate eri staatustele, õigustele ja ootustele. Näiteks suhtub komitee kriitiliselt ettepanekusse koostada ühtne teatise vorm, mis saadetaks kõigile tööandjapensioni skeemiga hõlmatud isikutele kogu Euroopa Liidus. Praegust suurt mitmekesisust arvestades ei ole komitee arvates võimalik luua ühtset vormi, mis pakuks kõigile hõlmatud isikutele ja hüvitisesaajatele teavet, mis oleks just neile kõige tähtsam ja sobivam.

([1]) COM(2012) 55 final.

([2]) Vt arvamus ELT C 299/21, 4.10.2012, lk 115-122. Komitee märkis muu hulgas, et „siin tuleks lisaks pensionifondide piiriülese tegevuse ning töötajate liikuvusega seotud aspektidele kaaluda ka pensioniameti järelevalve ja kontrolli ning halduskulude ja tarbijate teavitamise ja kaitse küsimusi”.

1.4.2.1 Komitee rõhutab, et tööandjapensioni skeemide kaugeleulatuv standardimine võib olla kulukas ja võib vastupidiselt komitee loodetavale edasisele arengule viia nende skeemide järkjärgulise kadumiseni.

1.4.3 Komitee toob esile, et pensioniskeemide, sealhulgas tööandjapensioni skeemide tähtsaim eesmärk on tagada vastavatele hüvitisesaajatele asjakohane ja stabiilne hüvitiste tase. Kapitaliturgude, sealhulgas pikaajaliste investeeringute toetamist saab pidada vaid teisejärguliseks eesmärgiks tingimusel, et see ei kahjusta pensioniskeemiga hõlmatud isikute ja hüvitisesaajate huve. Ehkki komitee toetab tööandjapensioni kogumisasutustele pakutavat võimalust etendada suuremat rolli „pikaajalise majandusprofiiliga instrumentidesse" investeerimisel, on ta samas kindlalt vastu Euroopa Komisjoni ettepanekule, mille kohaselt „liikmesriigid ei tohi siiski takistada asutustel [...] investeerida [...] instrumentidesse, millega reguleeritud turgudel ei kaubelda, mitmepoolsetesse kauplemissüsteemidesse või organiseeritud kauplemissüsteemidesse". Pensioniskeemiga hõlmatud isikute ja hüvitisesaajate rahalise turvalisuse tagamise peamine eeldus on juurdepääs skeemi varade objektiivsele jooksvale hindamisele ning usaldusväärne ja ajakohane teave selliste väärtpaberite emitentide rahalise seisu kohta, millesse tööandjapensioni kogumisasutus investeerib. Siiski peaks liikmesriikidel olema vaba voli kehtestada või mitte kehtestada selles valdkonnas piiranguid pärast sotsiaalpartneritega konsulteerimist.

1.4.4 Käesoleva arvamuse järgnevates osades on esitatud üksikasjalik ülevaade komitee ülaltoodud kahtlustest ja muudest märkustest direktiivi ettepaneku kohta.

2. **Komisjoni ettepanek**

2.1 Komisjoni ettepanek on 2005. aastast kehtiva direktiivi 2003/41/EÜ, milles käsitletakse tööandjapensioni kogumisasutuste tegevust ja järelevalvet ([3]), läbivaadatud versioon. Sellega ühtlasi kodifitseeritakse kehtiva direktiivi muutmata sätted ja muudetakse seda.

2.2 Nagu komisjon märgib, on ettepaneku üldine eesmärk lihtsustada pensioni kogumist tööandjapensioni kujul. Komisjon seab ka neli konkreetset eesmärki:

— kõrvaldada allesjäänud usaldatavusnõuetega seotud tõkked, mis takistavad piiriüleste tööandjapensioni kogumisasutuste tööd;

— tagada hea juhtimistava ja riskijuhtimine;

— esitada selget ja asjakohast teavet pensioniskeemiga hõlmatud isikutele ja hüvitisesaajatele;

— tagada, et järelevalve tegijatel oleksid vajalikud vahendid, et teha tõhusat järelevalvet tööandjapensioni kogumisasutuste üle.

2.3 Komisjoni ettepanek avaldati 27. märtsil 2014 osana instrumentide paketist, millega tagatakse Euroopa majanduse pikaajaline rahastamine. Ettepaneku seletuskirjas rõhutatakse korduvalt vajadust tugevdada tööandjapensioni kogumisasutuste suutlikkust investeerida pikaajalise majandusprofiiliga varadesse.

2.4 Ettepaneku toetuseks kinnitab komisjon muu hulgas, et kui Euroopa Liit ei loo kohe ajakohastatud regulatiivraamistikku, tekib oht, et liikmesriigid töötavad välja üha erinevamaid õiguslikke lahendusi, mis viivad takistusteni tööandjapensioni kogumisasutuste piiriüleses tegevuses, suutmata pakkuda kogu ELi ulatuses kõrgemat tarbijakaitse taset ega saavutada mastaabisäästu. Komisjon on ka seisukohal, et tööandjapensioni kogumisasutuste kindel regulatiivraamistik saab toetada asjaomaste skeemide arengut neis liikmesriikides, kus neid praegu sama hästi kui pole.

2.5 Komisjoni hinnangul nõuab kõnealuse direktiivi rakendamine igalt pensioniskeemiga hõlmatud isikult keskmiselt täiendavalt 22 eurot ning lisaks iga-aastast kulu 0,27-0,80 eurot.

([3]) Vt ELT L 235, 23.9.2003.

3. **Üldised märkused**

3.1 Pensionikulude avalikust sektorist katmise vähendamine liikmesriikides tähendab seda, et üha suurem roll inimväärse pensioni tagamisel on täiendavatel lahendustel, mida liikmesriigid toetavad sageli maksusoodustuste kaudu. Eriti olulised on tööandjapensioni skeemid, kuna neil on omadusi, mis individuaalsetel pensioni kogumise lahendustel puudu jäävad. Neid skeeme rahastavad täielikult või peamiselt tööandjad ning need on hõlpsasti kättesaadavad töötajatele, sh madalama palgaga töötajatele, ning tänu mastaabisäästule on ühikukulud väiksemad. Vahel tagatakse tänu sotsiaalpartnerite vastuvõetud skeemisisestele eeskirjadele täiendav pension isegi nende ajavahemike eest, mil töötaja ei olnud võimeline töötama (nt haigus, emapuhkus). Investeerimispoliitika kujundamisel on sotsiaalpartnerid mõnede skeemide puhul võtnud arvesse mitte ainult majanduslikke kriteeriume, vaid näiteks ka eetilist laadi kriteeriume, edendades seega enda jaoks tähtsaid väärtusi ettevõtetes. Võttes arvesse asjaolu, et tööandjapensioni skeemid pakuvad täiendavat pensionit vaid väiksele osale ELi kodanikest (praegu on neil märkimisväärne osa vaid mõnes liikmesriigis, samas kui paljudes teistes ei tunta neid üldse), toetab komitee algatusi tööandjapensioni kogumisasutuste arendamiseks.

3.2 Tööandjapensioni skeemid on kasulikud nii töötajatele kui ka nende skeemide sponsorettevõtjatele ehk tööandjatele. Töötajate kogunenud pensioniõigused on iseenesest töötasu täiendav vorm. Tööandjate jaoks on pensioniskeemid vahend oma töötajatega pikaajalise suhte loomiseks. Üldiselt suurendavad sellised skeemid töötajate lojaalsust ettevõttele ja vähendavad kaadri voolavust. Sellest tulenevalt rõhutab komitee vajadust olla selles valdkonnas uute õigusaktide vastuvõtmisel väga ettevaatlik, et mitte vähendada tööandjapensioni kogumisasutuste atraktiivsust seeläbi, et tekitatakse täiendav rahaline koormus või lisatakse bürokraatiat.

3.3 Komitee on teadlik sellest, et Euroopa Komisjonil ei ole kavandatud lahenduste kulude kohta kõikehõlmava ja objektiivse teabe hankimiseks praegu vajalikke vahendeid ning ta peab aluseks võtma asjaomaste tööandjapensioni kogumisasutuste esitatud teabe. Samuti peab komitee kahetsusväärseks, et kavandatud sätete kulud on arvutatud keskmiste väärtustena ja lisaks puudub piisav teave nende kogukulude üksikute osade kohta. Seetõttu ei ole võimalik öelda, millised on iga ettepanekuga tööandjatele või töötajatele kaasneda võivad kulud ja millised erinevused võivad tekkida eri riikide vahel.

3.4 Kuna kavandatav direktiiv kehtestaks tööandjapensioni kogumisasutustele uusi nõudeid, mis toovad kaasa lisakulusid, soovitab komitee võimaldada tööandjapensioni kogumisasutustele direktiivi kohaldamisalast väljajätmist nende tegevuse algusetapis (kuni 12 kuud). See võimaldaks sponsorettevõtjal luua tööandjapensioni kogumisasutus, ilma et oleks vaja tema tegevuse esimesest päevast alates kanda suhteliselt kõrgeid halduskulusid ja hiljem saaks otsustada, kas ta soovib jätkata tegevust „oma" tööandjapensioni kogumisasutust rahastades või eelistab ta ühineda juba olemasoleva tööandjapensioni kogumisasutusega. Komitee leiab, et see on üks tegur tööandja otsuses luua tööandjapensioni kogumisasutus.

3.5 Komitee soovib esile tuua sotsiaalpartnerite keskset rolli nii tööandjapensioni kogumisasutuste loomisel kui ka nende juhtimisel. Komitee on seisukohal, et vaja on säilitada sotsiaalpartnerite sõltumatus pensioniskeemi lahenduste määratlemisel. Õigusraamistikuga tuleks kehtestada vaid miinimumnormid, mida skeemide eest vastutavad partnerid järgima peavad. Komitee rõhutab ka asjaolu, et paljudes liikmesriikides on tööandjapensioni skeemid, tööõigus, sotsiaalkindlustusõigus ja sotsiaalpartnerite rolli reguleerivad eeskirjad omavahel väga tihedalt seotud. Komitee täheldab, et kõnealuses ettepanekus üritatakse kõrvale jätta sotsiaalpartnerid, kellel on tööandjapensioni skeemide arendamisel sageli aastatepikkuseid kogemusi, vaatamata sellele, et ettepaneku eelnõu artikli 21 lõikes 2 väidetakse, et „käesolev direktiiv ei piira sotsiaalpartnerite rolli asutuste juhtimises". Tööandjapensioni kogumisasutusi ei saa näha pelgalt finantsasutustena, nagu seda tehakse kõnealuses ettepanekus. Nad on lisaks osa sotsiaalsest turvavõrgust, mida sotsiaalpartnerid aktiivselt arendavad ja haldavad. Komitee kordab seega seisukohta, mille ta esitas oma eelmises arvamuses valge raamatu kohta ([4]).

([4]) Selles arvamuses toetas komitee „tööandjapensioni skeeme, mille loojad ja haldajad on tööandjate ja töötajate esindajad" ning kutsus „komisjoni üles toetama sotsiaalpartnereid, et tugevdada nende haldussuutlikkust kõnealuses valdkonnas".

3.6 Komitee rõhutab, et tööandjapensioni kogumisasutuse ning pensioniskeemiga hõlmatud isikute ja hüvitisesaajate suhteid ei saa käsitleda samamoodi kui suhteid finantsasutuse ja selle klientide (tarbijate) vahel.

3.7 Komitee tervitab komisjoni otsust mitte võtta tööandjapensioni skeemides kasutusele lahendusi, mille eesmärk on „luua võrdsed tingimused Solventsus II-ga" ([5]), nagu komitee soovitas oma arvamuses valge raamatu kohta ([6]). Komitee rõhutab, et kvantitatiivsete nõuete osas avaldaks direktiivi eelnõu sätete ühtlustamine direktiivi Solventsus II sätetega (varade hindamise meetodid ning kapitalisumma ja riskitasemete suurema vastavuse nõue) kahjulikku mõju tööandjapensioni skeemidele, kuna kapitalinõuded ja tegevuskulud suureneksid ning kapitali eraldamine oleks häiritud.

4. **Konkreetsed märkused**

4.1 *Piiriülene tegevus*

4.1.1 Komitee toonitab, et tööandjapensioni kogumisasutuste piiriülese tegevuse kõik aspektid, mis on määratletud direktiivi eelnõu artiklites 12 ja 13, peavad põhinema skeemi loonud tööandjate ja nende töötajate vajadustel ning teenima nende huve. Seepärast peaksid otsuse, kas sellist tegevust alustada, langetama skeemi loonud sotsiaalpartnerid.

4.1.2 Komitee suhtub positiivselt sellesse, et lisatakse võimalus pensioniskeemide ülekandmiseks teistesse asutustesse teistes liikmesriikides tingimusel, et pensioniskeemi vastuvõttev asutus on saanud loa pädevalt järelevalveasutuselt ja heakskiidu pensioniskeemiga hõlmatud isikutelt ja hüvitisesaajatelt.

4.1.3 Komitee pooldab meetmeid tööandjapensioni kogumisasutuste piiriüleste aspektide toetamiseks ja rõhutab, kui oluline on edendada ja propageerida tööandjapensioni kogumisasutusi riikides, kus sedalaadi pensioniskeeme ei ole või kus need alles hakkavad tekkima. See võimaldaks tööandjapensioni sektoril teha märkimisväärseid edusamme.

4.1.4 Komitee peab positiivseks sammuks tööandjapensioni kogumisasutustele pakutavat võimalust investeerida teistesse liikmesriikidesse vaid oma koduriigi eeskirjade alusel. See lihtsustab tööandjapensioni kogumisasutuste tegevust ühtsel Euroopa turul.

4.2 *Juhtimine ja riskijuhtimine*

4.2.1 Komitee toetab ettepanekut suurendada tööandjapensioni kogumisasutuste juhtivatel ametikohtadel olevate isikute tasustamise läbipaistvust tingimusel, et arvesse võetakse tööandjapensioni juhtimise eri liike.

4.2.2 Komitee leiab, et juhul kui varahaldus toimub allhangete kaudu, tuleks avalikustada tasustamise eeskirjad ja ka haldavale ettevõttele makstud summa, ent mitte selle ettevõtte valitud töötajate tasu. Komitee suhtub kriitiliselt kavasse laiendada läbipaistva tasustamise poliitika põhimõtet asjaomaseid skeeme allhangete kaudu haldavate ettevõtete töötajatele. See võiks tõsiselt takistada ettevõtte leidmist selle ülesande täitmiseks, eriti kui tegemist on väikesemahulise pensioniskeemi varahaldusega.

4.2.3 Komitee tervitab teisi ettepanekuid, mille eesmärk on reguleerida täiendavalt allhangete kasutamist pensioniskeemide haldamisel ja nende allhangete järelevalvet, ent soovitab olla ettevaatlik haldavatele ettevõtetele seatavate kohustuste määratlemisel.

([5]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, 25. november 2009, kindlustus- ja edasikindlustustegevuse alustamise ja jätkamise kohta (Solventsus II), (ELT L 335, 17.12.2009).

([6]) Oma arvamuses valge raamatu kohta oli komitee „tõsiselt mures mõne ametipensionide kohta tehtud ettepaneku pärast. Kuna pensioniskeemid erinevad elukindlustuse teenustest suurel määral, ei toeta komitee ettepanekut vaadata üle tööandjapensioni kogumisasutuse direktiiv eesmärgiga „luua võrdsed tingimused Solventsus II-ga", kuid soovitab eelneva sotsiaalpartnerite ja teiste sidusrühmadega konsulteerimise järel võtta kasutusele spetsiaalsed pensionifondi varade tagamise meetmed".

4.2.4 Seoses ettepanekuga määrata kindlaks asutust juhtivate ja muid keskseid ülesandeid täitvate isikute sobivust ja usaldusväärsust puudutavad kriteeriumid leiab komitee, et nendes sätetes tuleks võtta arvesse tööandjapensioni kogumisasutuste iseärasusi ja sotsiaalpartnerite pikaajalist rolli tööandjapensioni kogumisasutuste juhtimisel (näiteks tänu õigusele nimetada oma esindajad tööandjapensioni kogumisasutuste juht- või järelevalveorganite liikmeteks). Lõpuks ei ole tööandjapensioni kogumisasutused tüüpilised finantsasutused, mis on suunatud kasumi teenimisele, vaid tööandjate ja töötajate järelevalve all olevad organisatsioonid. Ilmsetel põhjustel on nad huvitatud sellest, et hoida organisatoorsed kulud võimalikult madalal. Tööandjapensioni kogumisasutuste juhtivtöötajate oskuste nõuetes tuleks seda arvesse võtta, kuna sätted ei või piirata sotsiaalpartnerite rolli pensioniskeemide juhtimisprotsessis senisest enam.

4.2.5 Komitee soovitab kohaldada juhtide puhul läbiviidavat oskuste hindamist ka kogu juht- või järelevalveorganile, mitte ainult üksikisikutele. Selle ettepaneku elluviimiseks võiks artiklis 23 olla eraldi määratlus asutust juhtivatele ja keskset ülesannet täitvatele isikutele esitatavate nõuete kohta. Selline lahendus võimaldaks jätta sotsiaalpartnerite esindajad tööandjapensioni kogumisasutuste juhtorganitesse, muutes samas tööandjapensioni kogumisasutuste põhikirjajärgses tegevuses otseselt osalevatele isikutele esitatavad nõuded rangemaks.

4.2.6 Komitee rõhutab, et tööandjapensioni kogumisasutuste juhatusele seatud nõuetes tuleb arvesse võtta tööandjapensionite konkreetseid iseärasusi. Sellistes skeemides on kolm omavahel seotud osalejat: tööandja/sponsorette-võtja, töötaja/pensioniskeemiga hõlmatud isik ja tööandjapensioni kogumisasutus. Ühelt poolt tagab see tänu eri osalejate vastastikusele järelevalvele turvalisema süsteemi, ent teisalt muudab asjad keerulisemaks, kuna see tähendab, et finantsasutustele kohaldatavaid õigusakte tuleb kombineerida tööõiguse, sotsiaalkindlustusõiguse ning sotsiaalpartnerite vahelise koostöö eeskirjadega selles liikmesriigis.

4.2.7 Komitee märgib rahuloluga, et Euroopa Komisjon on teadlik tööandjapensioni kogumisasutuste juhatusele esitatavate nõuete rangemaks muutmisega kaasneda võivatest probleemidest, ja toetab sätteid, millega nõutakse juhtimissüsteemide proportsionaalsust tööandjapensioni kogumisasutuse tegevuse laadi, ulatuse ja keerukusega (artiklid 22, 24, 25, 26 ja 29).

4.2.8 Komitee leiab, et tööandjapensioni kogumisasutuste prioriteet peaks olema pensioniskeemides kogunenud rahaliste vahendite kaitse ja väljamakstavate pensionide asjakohane tase, millele aitab kaasa sobivalt tasakaalustatud investeerimispoliitika. Pikaajaliste investeeringute toetamine ei tohiks hägustada tööandjapensioni kogumisasutuste põhieesmärki pakkuda pensioniskeemiga hõlmatud isikutele vanas eas sissetulekut. Nende varade turvalise investeerimise eeldus on võimalus hinnata sagedasti ja objektiivselt pensioniskeemi varasid ning ligipääs ajakohastatud teabele selliste väärtpaberite emitentide rahalise seisu kohta, millesse tööandjapensioni kogumisasutus investeerib.

4.2.8.1 Komitee suhtub positiivselt ettepanekusse võimaldada investeerida tööandjapensioni skeemi varasid ilma ühegi riigipoolse takistuseta pikaajalise majandusliku profiiliga instrumentidesse.

4.2.8.2 Küll aga on komitee kindlalt vastu Euroopa Komisjoni ettepanekule, mille kohaselt „liikmesriigid ei tohi siiski takistada asutustel [...] investeerida [...] instrumentidesse, millega reguleeritud turgudel ei kaubelda, mitmepoolsetesse kauplemissüsteemidesse või organiseeritud kauplemissüsteemidesse". Komitee märgib, et kuna määratud sissemaksega pensioniskeemide puhul ei ole varade väärtust võimalik jooksvalt hinnata, oleksid sellised investeeringud pensioniskeemiga hõlmatud isikute jaoks väga riskantsed lahendused. Seda tüüpi investeerimispoliitikal põhinev mis tahes lähenemisviis kaotaks läbipaistvuse, kuna võimatu oleks pakkuda pensioniskeemiga hõlmatud isikutele täpset teavet kogutud vahendite väärtuse kohta ja oodatava tulu kohta pärast pensioniikka jõudmist – see on eriti oluline nende pensioniskeemiga hõlmatud isikute jaoks, kelle kanda on kogu investeeringu risk. Siiski peaks liikmesriikidel olema vaba voli kehtestada või mitte kehtestada selles valdkonnas piiranguid pärast sotsiaalpartneritega konsulteerimist.

4.2.8.3 Komitee pooldab tööandjapensioni kogumisasutustele pakutavat võimalust investeerida pikaajalistesse taristuprojektidesse. Siiski on komitee seisukohal, et sellistesse projektidesse investeerimine ilma kvantitatiivsete piiranguteta peaks olema lubatud vaid juhul, kui kasutatakse noteeritud finantsinstrumente (aktsiad või võlakirjad) või vabalt finantsturul käibel olevaid finantsvahendeid (nt eri tüüpi investeerimisfondid, pikaajalistesse projektidesse otseselt investeerivate noteeritud äriühingute aktsiad).

4.2.9 Komitee soovitab komisjonil kaaluda võimalust muuta direktiivi eelnõu artikli 20 lõike 1 punkti d, milles seatakse tuletisinstrumentidesse investeerimise eeskirjad. Komitee arvates õigustab kriisist saadud kogemus vajadust piirata praegust väga üldist põhimõtet, mille kohaselt võivad tööandjapensioni kogumisasutused investeerida tuletisinstrumentidesse eesmärgiga „hõlbustada portfelli tõhusat haldamist".

4.2.10 Komitee toetab täielikult depositooriumide lisamist skeemidesse, milles pensioniskeemiga hõlmatud isikud ja hüvitisesaajad kannavad täiel määral investeerimisriski, ning leiab, et depositooriumid on tänapäeva maailmas kollektiivsete investeerimisasutuste varade kaitse esmased vahendid.

4.2.11 Komitee kiidab heaks tõhusa aktuaari funktsiooni nõude skeemides, milles pensioniskeemiga hõlmatud isikud ja hüvitisesaajad ei kanna igat tüüpi riske.

4.3 *Teave pensioniskeemiga hõlmatud isikutele ja hüvitisesaajatele*

4.3.1 Komitee on rahul, et kooskõlas tema varasemate soovitustega nõutakse ulatuslikuma teabe kättesaadavaks tegemist nii pensioniskeemiga hõlmatud isikutele kui ka hüvitisesaajatele. Samuti tervitab komitee seda, et tööandjapensioni kogumisasutused peavad nüüd vähemalt kord aastas esitama kõige olulisema teabe näiteks skeemi tagatiste, osamaksude summa, pensioniskeemiga hõlmatud isikute kulude, investeerimisprofiili, varasema tootlikkuse ja prognoositava pensionitaseme kohta.

4.3.2 Komiteel on tõsiseid kahtlusi selle osas, kas välja pakutud idee koostada kaheleheküljeline teatis, milles oleks selgelt esitatud standardteave, on teostatav. Eri tööandjapensioni skeemid sisaldavad eri tüüpi riske pensioniskeemiga hõlmatud isikute jaoks, kellel on ka tulevase pensioni osas erinevad ootused. Lisaks on tööandjapensioni skeemides kogunenud vahendite väljamaksmise eeskirjad tihti kindlaks määratud liikmesriigi õigusaktides. Pensioniskeemiga hõlmatud isikutele ja hüvitisesaajatele saadetavas teabes tuleks neid tegureid arvesse võtta. Sellega seoses soovib komitee, et sätteid muudetaks selliselt, et pensioniskeemiga hõlmatud isikutele saadetava teatise standardimise protsess oleks mitmeetapiline ja lõplik kujundus otsustataks selle protsessi jooksul paindlikult. Esialgses etapis peaks töö algama mitmesugust teavet sisaldavate vormide väljatöötamisest (vähemalt kaks vormi määratud sissemaksega ja määratud hüvitisega skeemide jaoks). Seejärel tuleks neid katsetada valitud liikmesriikides või tööandjapensioni kogumisasutustes ja alles siis, kui on saadud asjakohane kogemus, oleks võimalik alustada tööd artiklis 54 mainitud delegeeritud õigusaktiga.

4.3.3 Komitee on seisukohal, et lõppkokkuvõttes peaks olema vähemalt kaks teatise vormi – üks määratud sissemaksega ja teine määratud hüvitisega skeemide jaoks. Lisaks peab igal liikmesriigil olema võimalik täiendada seda vormi mitmesuguse teabega, mis on tulenevalt riiklike eeskirjade konkreetsest olemusest pensioniskeemiga hõlmatud isikute või hüvitisesaajate jaoks esmatähtis.

4.3.4 Komitee peab mitmeid kavandatud sätteid liiga ebatäpseks ja leiab, et need võivad pensioniskeemiga hõlmatud isikuid või hüvitisesaajaid pigem eksitada kui neile täpset teavet pakkuda.

4.3.4.1 Juba selle dokumendi pealkiri (pensionihüvitise teatis) on segadusttekitav – parimal juhul on tegemist prognoositavate pensionihüvitistega. Dokument tuleks seega ümber nimetada, näiteks „Prognoositava pensionihüvitise hetkeseis".

4.3.4.2 Artikli 48 lõike 1 punktis a sätestatakse võimalus pakkuda pensioniskeemiga hõlmatud isikule teavet „täieliku tagatise" kohta. See on eksitav mõiste, mis ei anna võimalikele pensioniskeemiga liitujatele mingit ettekujutust pessimistlikust väljavaatest juhul, kui tööandja või tööandjapensioni kogumisasutuse sponsorettevõtja pankrotti läheb. Pankrot võib viia selleni, et pensioniskeem ei ole võimeline hüvitisesaajatele maksma. Samas viitab komisjon artikli 48 lõike 2 punktis d „hüvitise vähendamise mehhanismidele", mis omakorda seab täieliku tagatise olemasolu küsimärgi alla.

4.3.5 Komitee ärgitab komisjoni olema artiklis 54 mainitud delegeeritud õigusakti koostamisel äärmiselt ettevaatlik, arvestades selle lahenduse võimalikke kulusid. Pensioniskeemiga hõlmatud isikute jaoks teabe kogumise kohustus või täiendavad teenuskulud, mis tulenevad vajadusest pakkuda lisaselgitusi juhul, kui ühtne Euroopa vorm ei ole teatud skeemi konkreetset olukorda arvestades sobiv, ei tohi märkimisväärselt suurendada tööandjapensioni kogumisasutuse kulusid. Seepärast teeb komitee ettepaneku, et pensioniskeemiga hõlmatud isikutele esitatava teabe nõuete koostamisel võtaks komisjon arvesse nende skeemide olemust.

4.4 *Tööandjapensioni kogumisasutuse tegevuse järelevalve*

4.4.1 Võttes arvesse varasemaid tõlgendusprobleeme, mis tulenesid liikmesriikide erinevatest järelevalvetavadest, tervitab komitee jõupingutusi määratleda täpsemalt need finantstegevuse valdkonnad, mille suhtes kohaldatakse järelevalvet ja eristada need valdkondadest, mis kuuluvad sotsiaalkindlustus- ja tööõiguse kohaldamisalasse.

4.4.2 Komitee tervitab ka kavatsusi muuta karmimaks asutustevahelise teabevahetuse eeskirjad tööandjapensioni skeemide üle järelevalvet teostavate pädevate asutuste puhul.

4.4.3 Komitee leiab, et ettepanek suurendada tööandjapensioni kogumisasutuste järelevalve volitusi on mõistlik – see võiks hõlmata täiendava teabe esitamise nõudeid. Kavandatava direktiivi sätetes on säilitatud asjakohane paindlikkus, mis võimaldab kohandada konkreetseid järelevalvemeetmeid üksikolukordadega.

Brüssel, 10. juuli 2014.

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee
president
Henri MALOSSE